

Inte bara Arbetsförmedlingen

Skälet till att Arbetsförmedlingens generaldirektör fick lämna sin post med omedelbar verkan är att Arbetsförmedlingen fått för många och omöjliga uppdrag och dessutom varit föremål för en klåfingrig och ideologisk politisering från regeringens sida. Det skriver förbundsordförande och den samhällspolitiska chefen för SSR på DN:s debattsida den 30/8.

Jag menar att inte bara Arbetsförmedlingen är utsatt för denna politiserade klåfingrighet. En klåfingrighet som gör att professionellas kunskap alltmer begränsats av ett detaljstyrt regelverk. Andra myndigheter som har råkat ut för samma sak är Försäkringskassan, Socialtjänsten och Skolverket. Idag ska Försäkringskassan inte bara bedöma den enskildes sjukdom och hälsa utan också den enskildes arbetsförmåga. För detta ändamål har ett omfattande regelsystem utvecklats, som ger mycket lite utrymme för professionell bedömning och individuella hänsyn. De har dessutom fått i uppgift att överpröva läkarintyg och andra myndigheters beslut.

Inom Socialtjänstens försörjningsstöd pågår samma utveckling. Jag har pratat med socialsekreterare som säger att de upplever att det finns en attityd på socialkontoren som skapar en misstro mot alla som uppbär försörjningsstöd, de blir per automatik misstänkta bidragsfuskare. Hur ska då de hjälpsökande känna sig? Ett omfattande kontrollsystem har utarbetats. Vid ett besök på socialkontoret ska den enskilde medföra en ansevärd mängd av kontoutdrag och andra papper och vid minsta brist i dokumentationen, till exempel att ett papper saknas, avvisas den sökande och får återkomma, oavsett om personen befinner sig i en akut situation. Kanske har de också fått vänta i flera veckor på att få en besökstid. När socialtjänstlagen infördes lagstodgades att normen skulle garantera en skälig levnadsnivå. Istället har en praxis utvecklats som jag skulle vilja kalla en knapp överlevnadsnivå. Kommunpolitiker sitter och beslutar om

riktlinjer som sakta men säkert urgröper gällande lagstiftning. Allt fler av de poster som från början ingick i normen läggs nu utanför och kräver en särskild prövning. Här, precis som på Arbetsförmedlingen, får den enskilda handläggaren allt mindre utrymme för att göra en professionell bedömning utifrån den enskildes särskilda behov.

Samtidigt som den politiska nivån agerar för att utöva detaljkontroll av verksamheter genom riktlinjer och rapporteringssystem, som gör att enskilda bidragssökande människors liv nagelfars, ifrågasätts och otryggheten stärks, skor sig andra. De system som inte kallas bidrag, men som också finansieras med allmänna medel, som till exempel ROT- och RUT-avdragen. Här uppmuntras istället människor att söka dessa skatteförmåner och Skattemyndigheten behöver inte brottas med det som handläggarna inom socialtjänsten måste, dvs hålla budgeten. Istället ses ett stort och växande utnyttjande av RUT och ROT som en bekräftelse på en bra reform, vilket visar sig också i den brist som finns i uppföljnings- och kontrollsystemen. Uppdrag granskning redovisade under våren att det förekommer ett omfattande fusk som kostar skattebetalarna stora summor.

Ytterst handlar denna olikhet om att man värderar människor olika. Ett synsätt som alltför väl påminner om det gamla klassamhällets människosyn.

Claudette Skilving

Media:

Länk till DN: ["Arbetsförmedlingens uppdrag är omöjligt"](#).